

FYLKESMANNEN I AUST-AGDER

Sosial- og helseavdelingen

Det Kgl. Helse- og omsorgsdepartement
Postboks 8011 Dep

0030 Oslo

Deres ref.
200703378

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Sak nr. 2007/3538 / LOP

Dato
11.09.2007

FORSLAG TIL STERKERE RETTIGHETSFESTING AV ORDNINGEN MED BRUKERSTYRT PERSONLIG ASSISTANSE (BPA) - HØRING

Fylkesmannen i Aust-Agder må stort sett si seg enig i det lovforslaget departementet her legger frem. Lovforslaget er behandlet på en grundig og god måte.

Det er imidlertid noen synspunkter vi mener bør kommenteres spesielt, ettersom de er av stor betydning for at ordningen skal fungere på en tilfredsstillende måte. Videre finner man at et vesentlige moment *ikke* er behandlet i det lovforslaget som her legges frem. Det dreier seg om utfordringer ved flytting for en begrenset periode. Vi kommer tilbake til dette nedenfor.

Dersom man skal ta brukerstyringen på alvor, er det viktig at det faktisk er den enkelte bruker som velger arbeidsgivermodell, samt velger hvem som skal ansettes. Dersom brukeren selv *ikke* er i stand til å ta dette valget, bør denne avgjørelsen som hovedregel overlates til nærmeste pårørende. Dette vil også, i de fleste tilfeller, være den som påtar seg det daglige arbeidsleder ansvaret. Det avgjørende blir imidlertid at vedkommende har inngående kjennskap til brukeren, og på en god måte klarer å formidle brukerens behov/synspunkter. Dette gjelder både i praktiske spørsmål knyttet direkte til den enkeltes funksjonshemning, men også mer personlige forhold som for eksempel berører verdier og holdninger.

Det er foreslått å opprettholde vilkåret om at hjelpebehovet skal være *omfattende* og *varige*. Dette er foreslått tallfestet slik at personer med 20 timer eller mer praktisk bistand per uke, vil ha krav på å få sin bistand organisert som BPA. Vi mener at en slik nedre grense er hensiktsmessig, ikke minst fordi ordningen er relativt tidkrevende å organisere/administrere for den enkelte bruker. Dermed vil personer med et mindre hjelpebehov trolig heller profitte på de mer tradisjonelle tjenestene. Bakgrunnen for dette er det faktum at man som bruker av denne ordningen blant annet må forholde seg til bestemmelsene i arbeidsmiljøloven når det gjelder oppfølging av den enkelte arbeidstaker samt utarbeidelse av turnus, ferieavvikling mv.

Dagens ordning setter noen begrensninger når det gjelder flytting av kortere varighet, for eksempel knyttet til arbeidssituasjon. Slik ordningen fungerer i dag vil det kreve relativt mye ressurser å takke ja til arbeidsforhold av kortere varighet, fordi man da på nytt må søke om bistand i form av BPA i den nye kommunen. Dette er et moment som taler for en *presisering* i lovverket, slik at også personer med omfattende hjelpebehov kan flytte uten at hjelpebehovet må vurderes på nytt.

Selvsagt vil det her være noen vanskelige avveininger omkring tidsrom. Ved å *tallfeste* hva som må anses å være *midlertidig* og *varig* flytting vil man med relativt enkle virkemidler både sikre et presist lovverk samt frihetsprinsippet i ordningen. Også med tanke på de økte kostnadene

storbyene påføres som følge av at svært mange ønsker å bosette seg der en periode, vil det være hensiktsmessig at bostedskommunen dekker kostnadene ved flytting av kort varighet. Eksempelvis kan man begrense dette til å gjelde flytting på inntil 1 år.

Når det gjelder aldersbegrensning i hvem som skal kunne innvilges BPA, ser man at det på grunn av ordningens særskilte karakter bør settes en øvre grense. Nøyaktig hvor denne grensen bør gå har man imidlertid ikke tatt stilling til. Også med tanke på hvilke diagnoser som bør falle inn under BPA er det den enkeltes *hjelpebehov* som bør vektlegges.

Uavhengig av om man fungerer som arbeidsleder selv, eller har en såkalt assistansegarantist som ivaretar dette ansvaret, er det av avgjørende betydning at lederansvaret som følger med ordningen ivaretas på en kvalitativt god måte. Dette bør tillegges *særskilt* vekt ved tildeling av denne type tjenester fordi det vil ha direkte betydning både for bruker og arbeidstaker. Det vil dessuten være helt avgjørende at man ivaretar den daglige lederrollen på en kvalitativt god måte både for å sikre kvaliteten på tjenesten, men også for å beholde og rekruttere assistenter.

Utover dette, har vi ingen ytterligere kommentarer til lovforslaget.

Med hilsen

Elizabeth Bucke

for Anne Sofie Syvertsen
fylkeslege

Laila Opsal
Laila Opsal
Rådgiver